

Tuulivoimaosayleiskaava, kaupunginosa 30, Pernaja, Tetom

545/10.02.02/2014

TL § 114/26.08.2014

Valmistelija: Vs. kaupunginarkkitehti Anneli Naukkarinen, puh. 0440 555 403.

Oikeusvaikutteisen osayleiskaavan vireille tulo.

Ilmatar Loviisa Oy esittää tuulivoimaosayleiskaavan aloittamista Rökärsmalmarna nimisellä alueella, kiinteistö 434-470-1-48 ja lähialue. Kyseessä on maksimissaan 9 tuulivoimalan puisto.

Loviisan kaupungin teettämän tuulivoimaselvityksen mukaan kyseinen alue on yksi tuulivoiman tuotantoon soveltuvista alueista. Se on myös valmisteilla olevassa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa tuulivoimala- aluetta.

Asiasta on pidetty maanomistajille ja naapurimaanomistajille tiedotustilaisuus.

Tuulivoimatoimija vastaa kaavoituksen kustannuksista.

Liite 80 sijaintikartta, kartta alueesta, aloitekirje

Esittelijä: Tekninen johtaja Ulf Blomberg

Ehdotus: Tekninen lautakunta päättää, että tuulivoimaosayleiskaava Rökärsmalmarnan alueelle tulee vireille.

Päätös: Lautakunnan päätös on esittelijän ehdotuksen mukainen.

TL § 54/26.05.2015

Valmistelija: Kaupunginarkkitehti Maaria Mäntysaari, puh. 0440 555 403.

Tavoitteena on laatia osayleiskaava, joka mahdollistaa tuulivoimalaitosten sekä niihin liittyvien sähkönsiirtoverkoston, sähköasemien ja huoltoteiden rakentamisen suunnittelualueelle. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena yleiskaavana, jossa MRL 77a§:n mukaisesti määrätään kaavan käyttämisestä tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntämisen perusteena. Tuulivoimalarakentamista koskevat yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (MRL 77b), sen lisäksi mitä yleiskaavan laatimisesta muutoin säädetään. Erityiset sisältövaatimukset velvoittavat huolehtimaan seuraavista asioista:

1. yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella;
2. suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön;
3. tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.

Alueen osayleiskaavoituksen käynnistymisestä on ilmoitettu paikallislehdissä ja kunnan ilmoitustaululla, kuulutus 9.9.2014. Tuulivoimatoimijan kanssa on tehty 9.9.2014 sopimus yleiskaavan

laatimisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Puolustusvoimat ovat antaneet lausuntonsa keväällä 2015, minkä jälkeen kaavoituksessa on edetty.

Aloituvaiheen viranomaisneuvottelu on käyty 25.11.2014. Neuvottelussa on käsitelty mm. suunnittelun lähtökohtia, maakuntakaavassa osoitettua HELI-radon linjausta, kaavaa varten laadittavia selvityksiä, hankkeen aikataulua ja osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Osayleiskaavoituksen aikana laaditaan seuraavat selvitykset: Näkyvyysanalyysi, Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, havainnekuvia, Arkeologinen inventointi, Melu- ja väikeselvitys, Kasvillisuusluontotyypiselvitys, Liito-oravaselvitys, Metsäkanalintuselvitys, Pesimälinnustoseelvitys, Syysmuutonseuranta (2014), Kevätmuutonseuranta (2015), Lepakkoseelvitys sekä Natura-tarveharkinta hankkeen vaikutuksista Pernajanlahtien ja Pernajan saariston merensuojelualueeseen (SCI/SPA). Ilmatar Oy on saanut hankkeen YVA-tarveharkintapäätöksen 10.6.2014. YVA:a ei tarvitse laatia. Osayleiskaavan vaikutusten arviointia käsitellään tarkemmin kaavaselostuksen kappaleessa 6.

Osayleiskaavaluonnoksessa on osoitettu paikat yhdeksälle tuulivoimalalle, joille on mahdollista myöntää rakennusluvat kokonaiskorkeudeltaan enintään 220 m korkeille tuulivoimaloille. Lisäksi kaavalla osoitetaan ohjeelliset sijainnit uusille tai merkittävästi parannettaville tieyhteyksille sekä sähköasemalle. Aluevaraukseltaan koko kaava-alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi.

Liite 26 OAS, osayleiskaavaluonnoskartta merkintöineen ja määräyksineen, kaavaselostus selvityksineen ja liitteineen sekä viranomaisneuvottelun muistio 27.11.2014.

Esittelijä: Tekninen johtaja Ulf Blomberg

- Ehdotus:** Tekninen lautakunta päättää asettaa päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavaluonnoksen Tetomin tuulivoimaosayleiskaava, Loviisan kaupunginosa 30 Pernaja, virallisesti nähtäville ja pyytää kaavaluonnoksesta lausunnot.
- Käsittely:** Niina Ahlfors Ramboll Oy:stä esitteli kaavaluonnoksen sekä laaditut selvitykset. Hän poistui kokouksesta ennen varsinaista käsittelyä.

Jäsen Hämäläinen ehdotti kaavaselostukseen lisättäväksi: Kaavaprosessin aikana arvioidaan maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla kaavan vaikutus myös talouteen. Pernajan väkiluku kasvoi + 6 % vuosina 2000 - 2007, kasvun painottuessa Koskenkylään. Loviisan asuntopoliittisessa ohjelmassa Koskenkylä on asuntorakentamisen käyttötavoitteissa painopistealue. Tetomin tuulivoimayleiskaava laaditaan Koskenkylästä n. 2 km:n etäisyydelle. Tekninen lautakunta edellyttää, että osayleiskaavan aineistoon sisällytetään lähimaisema-alueen (0 - 6 km) asuinrakennusten lukumäärä tai asukasmäärä sekä selvitys tuulivoima-alueen vaikutuksista Koskenkylän alueen vetovoimaan.

Esittelijä esitti asian huomioimista selostuksessa ja vaikutusten arvioinnissa.

- Päätös:** Lautakunta päätti asettaa päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavaluonnoksen Tetomin tuulivoimaosayleiskaava, Loviisan

kaupunginosa 30 Pernaja, virallisesti nähtäville ja pyytää
kaavaluonnoksesta lausunnot.

Lisäksi lautakunta päätti lisätä jäsen Hämäläisen ehdottaman
tekstilisäyksen kaavaselostukseen.

EKIL § 71/23.05.2019

Valmistelija: kaupunginarkkitehti Maaria Mäntysaari, puh. 0440 555 403.

Osayleiskaavan kaavaluonnos on ollut nähtävillä 16.6.–10.8.2015 välisenä
aikana. Lausuntoja saatiin 15 kpl. Tämän jälkeen kaavan suunnittelualue,
hankekoko ja voimaloiden paikat ovat muuttuneet, minkä vuoksi
osayleiskaavasta on laadittu toinen kaavaluonnos.

Osayleiskaavalla osoitetaan paikat kahdeksalle tuulivoimala-alueelle, joille
on mahdollista myöntää rakennusluvut. Lisäksi kaavalla osoitetaan
ohjeelliset sijainnit uusille/merkittävästi parannettaville tieyhteyksille sekä
sähköasemalle sekä varaudutaan HELI-radnan sijoittumiseen myöhemmin
alueelle. Aluevaraukseltaan kaava-alue on osoitettu maa- ja
metsätalousvaltaiseksi sekä vesialueeksi. Tuulivoimaloiden suunniteltu
napakorkeus on 180 metriä ja kokonaiskorkeus merenpinnasta ei saa
ylittää tasoa +340 metriä (mpy). Tuulivoimalat kytketään
suunnittelualueelle rakennettavaan sähköasemaan 20-36 kV
maakaapeleilla, jotka sijoitetaan ensisijaisesti huoltoteiden yhteyteen
kaivettaviin kaapeliojiin.

Liite 39

– Kaavaluonnos merkintöineen ja määräyksineen,
– kaavaselostus liitteineen.

Esittelijä: Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Joakim Holmström

Ehdotus: Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta vahvistaa kaava-alueen rajauksen ja
päättää asettaa kaavaluonnoksen, Tetomin tuulivoimaosayleiskaava,
kaupunginosa 30, Pernaja, julkisesti nähtäville ja pyytää siitä lausunnot.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Päätös: Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätös on esittelijän ehdotuksen
mukainen.

Järjestetään yleisötilaisuus 6.6.2019.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

EKIL § 26/27.02.2020

Valmistelija: kaupunginarkkitehti Maaria Mäntysaari, puh. 0440 555 403

Osayleiskaavaluonnos II oli nähtävillä 31.5.–1.7.2019. Kaavaluonnoksesta
järjestettiin yleisötilaisuus 6.6.2019. Kaavaluonnoksesta pyydettiin
viranomaislausunnot, joita saatiin 12 kappaletta. Mielipiteitä luonnoksesta

jätettiin 22 kappaletta ja Koskenkylän kyläyhdistyksen keräämässä nettiadressissa oli 211 ja paperiadressissa 192 allekirjoittanutta.

Kaavan valmisteluvaiheen kuulemisesta (kaavaluonnos II) saatiin lausunnot Uudenmaan ELY-keskukselta, Uudenmaan liitolta, Liikenne- ja viestintävirastolta, Museovirastolta, Kymenlaakson Sähköverkolta, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiriltä, Porvoon Museolta, Porvoon Seudun Lintuyhdistykseltä, Loviisan riistanhoitoyhdistykseltä, Puolustusvoimilta, Loviisan Rakennus- ja ympäristölautakunnalta ja Väylältä. Saatuun palautteeseen laaditut vastineet ovat kaavaselostuksen liitteenä. Palaute on huomioitu seuraavasti:

- Uudenmaan liiton lausunnon johdosta lisätään HELI-radasta käydyin neuvottelun muistio 20.10.2014 kaavaselostuksen liitteeksi sekä kaavaselostustekstiin ote ratasuunnitelmasta (Ramboll 2014).
- Porvoon museo on lausunnossaan esittänyt harkittavaksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyä hankkeessa. Ilmatar Loviisa Oy sai tuulivoimahankkeelle YVA-tarveharkintapäätöksen 10.6.2014, jossa hanke ei edellytä YVA-menettelyn laatimista. Hankesuunnitelman muututtua on päätetty pyytää uusi YVA-tarveharkintapäätös toisen kaavaluonnoksen hankesuunnitelmasta keväällä 2019. ELY-keskus antoi YVA-tarveharkintapäätöksen 16.10.2019, jossa hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 8252/2017) mukaista arviointimenettelyä. Lausunto huomioidaan hankkeen suunnittelussa.
- Liikenne- ja viestintäministeriön lausunnon johdosta viestintäyhteyksiin kohdistuvien vaikutusten selvittämiseksi alueella tullaan toteuttamaan signaalien nykytilamittaukset ennen tuulivoimapuiston rakentamista ja mahdollisten vaikutusten vertailumittaukset puiston rakentamisen jälkeen. Hankevastaava tiedottaa tuulivoimahankkeesta.
- Väylän lausunnon johdosta täydennetään tuulivoima-alueen määräystä seuraavasti: Tuulivoimaloiden runkoa ei saa sijoittaa ratalinjan suojavyöhykkeelle.
- Viestintäviraston lausunnon johdosta kaavaselostukseen täydennetään tiedot lähimmistä radio- ja TV-mastoista.
- Mielipiteiden johdosta täydennetään kaavaselostukseen terveysvaikutusten arviointia aiemmin julkaistuilla tutkimuksilla tuulivoiman terveysvaikutuksista.
- Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin lausunnon johdosta Niinijärven luo-2 määräystä täydennetään seuraavasti: "Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kohteen olosuhteiden säilyttäminen ja luontoarvojen turvaaminen."

Kaavaluonnoksen nähtävilläolon jälkeen selvityksiä on täydennetty ja on laadittu muun muassa Natura-arvioinnin tarveharkinta, kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, pesimälinnustoselvitys, petolintuseuranta ja muuttolintujen törmäysmallinnus.

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy on laatimassa tutkimusta tuulivoiman terveysvaikutuksista. Loviisan kaupunginvaltuusto on esittänyt iltakoulun järjestämistä ennen osayleiskaavan käsittelyä. Kaupunginvaltuusto on toivonut, että VTT:n tutkija Panu Majjala tulisi esittelemään tuulivoiman terveysvaikutuksiin liittyvää tutkimusta iltakoulutilaisuuteen. Tutkimuksen tuloksia esitellään maaliskuussa ministeriöiden edustajista koostuvalle ohjausryhmälle, joka päättää tulosten julkistamisesta.

Tuulivoimatoimija Ilmatar Windpower Oyj toivoo kaavaehdotuksen käsittelyä, jotta hanke etenisi.

Liite 13 Kaavaehdotus merkintöineen ja määräyksineen,
kaavaselostus liitteineen

Esittelijä: Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Joakim Holmström

Ehdotus: Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta päättää asettaa kaavaehdotuksen, Tetomin tuulivoimaosayleiskaava, kaupunginosa 30, Pernaja, julkisesti nähtäville ja pyytää siitä lausunnot.

Käsittely: Ilmatar Oy:ltä on tullut kirjelmä tiedoksi. Kirjelmä jaettiin kokouksessa (liite 13-03).

Puheenjohtaja esitti, ettei tuulivoimakaavaa aseteta julkisesti nähtäville, koska olosuhteet ovat kaavaprosessin aikana muuttuneet (liite 13-04). Jäsenet Hagfors ja Mettinen kannattivat esitystä.

Äänestys: Esittelijän ehdotus JAA sai 2 (kaksi) ääntä, (Bruce ja Grundström) ja puheenjohtaja Sjärdahlin esitys sai 7 (seitsemän) ääntä (Hämäläinen, Skogster, Malmivaara, Kähärä, Hagfors, Mettinen ja Sjärdahl).

Päätös: Tuulivoimakaavaa ei aseteta julkisesti nähtäville, äänestyksen tulos.

Esittelijä Joakim Holmström jätti asiaan eriävän mielipiteensä.

Kaupunginhallitus käyttää otto-oikeuttaan; kokous 23.3.2020

KH § 67/23.03.2020

Valmistelija: kaupunginjohtaja Jan D. Oker-Blom

Kaupunginarkkitehti Maaria Mäntysaari valmisteli Tetomin tuulivoimaosayleiskaavan asettamista julkisesti nähtäville ja esitti, että kaavasta pyydetään lausunnot. Koska elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta päätti olla asettamatta kaavaa julkisesti nähtäville, ilmoitin käyttäväni otto-oikeuttani ja saattavani asian kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Kaupunginarkkitehdin valmistelu, johon yhdyn, oli seuraava:

Osayleiskaavaluonnos II oli nähtävillä 31.5.–1.7.2019. Kaavaluonnoksesta järjestettiin yleisötilaisuus 6.6.2019. Kaavaluonnoksesta pyydettiin viranomaislausunnot, joita saatiin 12 kappaletta. Mielipiteitä luonnoksesta jätettiin 22 kappaletta ja Koskenkylän kyläyhdistyksen keräämässä nettiadressissa oli 211 ja paperiadressissa 192 allekirjoitannutta.

Kaavan valmisteluvaiheen kuulemisesta (kaavaluonnos II) saatiin lausunnot Uudenmaan ELY-keskukselta, Uudenmaan liitolta, Liikenne- ja viestintävirastolta, Museovirastolta, Kymenlaakson Sähköverkolta, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiriltä, Porvoon Museolta, Porvoon Seudun Lintuyhdistykseltä, Loviisan riistanhoitoyhdistykseltä, Puolustusvoimilta, Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnalta ja Väylältä. Saatuun palautteeseen laaditut vastineet ovat kaavaselostuksen liitteenä. Palaute on huomioitu seuraavasti:

Uudenmaan liiton lausunnon johdosta lisätään HELI-radasta käydyn neuvottelun muistio 20.10.2014 kaavaselostuksen liitteeksi sekä kaavaselostustekstiin ote ratasuunnitelmasta (Ramboll 2014).

Porvoon museo on lausunnossaan esittänyt harkittavaksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyä hankkeessa. Ilmatar Loviisa Oy sai tuulivoimahankkeelle YVA-tarveharkintapäätöksen 10.6.2014, jossa hanke ei edellytä YVA-menettelyn laatimista. Hankesuunnitelman muututtua on päätetty pyytää uusi YVA-tarveharkintapäätös toisen kaavaluonnoksen hankesuunnitelmasta keväällä 2019. ELY-keskus antoi YVA-tarveharkintapäätöksen 16.10.2019, jossa hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 8252/2017) mukaista arviointimenettelyä. Lausunto huomioidaan hankkeen suunnittelussa.

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunnon johdosta viestintäyhteyksiin kohdistuvien vaikutusten selvittämiseksi alueella tullaan toteuttamaan signaalien nykytilamittaukset ennen tuulivoimapuiston rakentamista ja mahdollisten vaikutusten vertailumittaukset puiston rakentamisen jälkeen. Hankevastaava tiedottaa tuulivoimahankkeesta.

Väylän lausunnon johdosta täydennetään tuulivoima-alueen määräystä seuraavasti: Tuulivoimaloiden runkoa ei saa sijoittaa ratalinjan suojavyöhykkeelle.

Viestintäviraston lausunnon johdosta kaavaselostukseen täydennetään tiedot lähimmistä radio- ja TV-mastoista.

Mielipiteiden johdosta täydennetään kaavaselostukseen terveysvaikutusten arviointia aiemmin julkaistuilla tutkimuksilla tuulivoiman terveysvaikutuksista.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin lausunnon johdosta Niinijärven luo-2 määräystä täydennetään seuraavasti: "Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kohteen olosuhteiden säilyttäminen ja luontoarvojen turvaaminen."

Kaavaluonnoksen nähtävilläolon jälkeen selvityksiä on täydennetty ja on laadittu muun muassa Natura-arvioinnin tarveharkinta, kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, pesimälinnustoselvitys, petolintuseuranta ja muuttolintujen törmäysmallinnus.

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy on laatimassa tutkimusta tuulivoiman terveysvaikutuksista. Loviisan kaupunginvaltuusto on esittänyt iltakoulun järjestämistä ennen osayleiskaavan käsittelyä.

Kaupunginvaltuusto on toivonut, että VTT:n tutkija Panu Maijala tulisi esittelemään tuulivoiman terveysvaikutuksiin liittyvää tutkimusta iltakoulutilaisuuteen. Tutkimuksen tuloksia esitellään maaliskuussa ministeriöiden edustajista koostuvalle ohjausryhmälle, joka päättää tulosten julkistamisesta.

Tuulivoimatoimija Ilmatar Windpower Oyj toivoo kaavaehdotuksen käsittelyä, jotta hanke etenisi.

Liite nro 1.

Kaavaehdotus merkintöineen ja määräyksineen, kaavaselostus liitteineen

Esittelijä: kaupunginjohtaja Jan D. Oker-Blom

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää asettaa kaavaehdotuksen, Tetomin tuulivoimaosayleiskaava, kaupunginosa 30, Pernaja, julkisesti nähtäville ja pyytää siitä lausunnot.

Päätös: Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Joakim Holmström osallistui kutsuttuna asian käsittelyyn.

Jäsen Mikael Karlsson esitti asian palauttamista valmisteluun.

Jäsen Ralf Sjö Dahl kannatti jäsen Mikael Karlssonin ehdotusta.

Äänestys:

Pohjaesitys **JAA** 4 ääntä (Karvonen, Bruce, Liljestrand, Heijnsbroek-Wirén)

Jäsen Mikael Karlssonin palautusehdotus **EI** 5 ääntä (Isotalo, Sjö Dahl, Karlsson, Kekkonen, Mettinen).

→ Asia palautettiin valmisteluun.

Asia palautettiin valmisteluun.

EKIL 28.09.2023 § 131

Valmistelija

kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö Marko Luukkonen, puh. 0440 555 403

Tetomin tuulivoimayleiskaavaehdotuksen nähtäville asettamista on käsitelty aikaisemmin vuonna 2020. Kaavaehdotus päätettiin kaupunginhallituksen päätöksellä palauttaa valmisteltavaksi. Edellisestä kerrasta täydennettyä ja muutettua kaavaehdotusta esitetään nyt nähtäville asetettavaksi.

Tetomin osayleiskaavahankkeelle on ollut tunnusomaista erittäin laajat selvitykset, suunnitelmiin kaavoituksen kuluessa tehdyt muutokset sekä osallisilta saatu runsas palaute. Palautteen ja hanketta koskeneen kritiikin takia kaava-aineiston selvityksiä ja vaikutusten arviointeja on täydennetty nyt käsiteltävään kaavaehdotukseen. Kaavanlaatijana toimiva kaavoituskonsultti (Ramboll Oy) on arvioinut kaavaehdotusmateriaalin mm. selvitysten ja vaikutusten arviointien osalta riittäviksi kaavaehdotuksen nähtäville asettamista varten. Hankkeen laajuutta on supistettu ja muutokset on huomioitu kaavakartalla sekä kaavamääräyksissä. Julkisen nähtäville asettamisen ja sitä kautta saatavan palautteen myötä saadaan aineistoa kaavan hyväksymisen edellytysten arviointia varten.

Alla tarkemmin Tetomin tuulivoimaosayleiskaavan kaavaprosessin vaiheista; kaavaa koskevista päätöksistä, nähtävillä oloista, palautteesta, kaavan yhteydessä tehdyistä selvityksistä ja vaikutusarvioinneista.

Vireille tulo

Osayleiskaava on tullut vireille teknisen lautakunnan päätöksellä 26.8.2014 § 114. Tavoitteena on ollut laatia osayleiskaava, joka mahdollistaa tuulivoimalaitosten sekä niihin liittyvien sähkönsiirtoverkoston, sähköasemien ja huoltoteiden rakentamisen suunnittelualueelle.

Tuulivoimahankkeen vetäjänä/toteuttajana on toiminut Ilmatar Windpower Oyj. Osayleiskaava on laadittu siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntämisen perusteena (MRL 77a §). Kaavoituksen vireille tulosta on kuulutettu ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut julkisesti nähtävillä. Kaavoituksen tavoitteista on pidetty vireille tulon vaiheessa maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen mukaisesti viranomaisneuvottelu. Tämän jälkeen on aloitettu varsinainen kaavasuunnittelu.

Valmisteluvaihe (luonnosvaihe)

Kaavan valmisteluaineisto (luonnosaineisto) oli ensimmäisen kerran nähtävillä 16.6.–10.8.2015. Sen jälkeen vuonna 2019 kaavahanke muuttui merkittävästi, koska kaavan suunnittelualaue, hankekoko ja voimaloiden paikat olivat alkuperäisestä suunnitelmasta muuttuneet. Tällöin päätettiin laatia uusi kaavaluonnos. Kaavan valmisteluaineisto (osayleiskaavaluonnos II) oli julkisesti nähtävillä 31.5.–1.7.2019. Kaavaluonnoksesta järjestettiin yleisötilaisuus 6.6.2019. Kaavaluonnoksesta pyydettiin viranomaislausunnot, joita saatiin 12 kappaletta. Mielipiteitä luonnoksesta jätettiin 22 kappaletta ja Koskenkylän kyläyhdistyksen keräämässä nettiadressissa oli 211 ja paperiadressissa 192 allekirjoittanutta.

Kaavan valmisteluvaiheen kuulemisesta (kaavaluonnos II) saatiin lausunnot Uudenmaan ELY-keskukselta, Uudenmaan liitolta, Liikenne- ja viestintävirastolta, Museovirastolta, Kymenlaakson Sähköverkolta, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiriltä, Porvoon Museolta, Porvoon Seudun Lintuyhdistykseltä, Loviisan riistanhoitoyhdistykseltä, Puolustusvoimilta, Loviisan Rakennus- ja ympäristölautakunnalta ja Väylältä. Saatuun palautteeseen laaditut vastineet ovat kaavaselostuksen liitteenä. Palaute on kaavaehdotuksen (1) valmistelussa huomioitu mm. seuraavasti:

Uudenmaan liiton lausunnon johdosta lisätään HELI-radasta käydyn neuvottelun muistio 20.10.2014 kaavaselostuksen liitteeksi sekä kaavaselostustekstiin ote ratasuunnitelmasta (Ramboll 2014).

Porvoon museo on lausunnossaan esittänyt harkittavaksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyä hankkeessa. Ilmatar Loviisa Oy sai tuulivoimahankkeelle YVA-tarveharkintapäätöksen 10.6.2014, jossa hanke ei edellytä YVA-menettelyn laatimista. Hankesuunnitelman muututtua on päätetty pyytää uusi YVA-tarveharkintapäätös toisen kaavaluonnoksen hankesuunnitelmasta keväällä 2019. ELY-keskus antoi YVA-tarveharkintapäätöksen 16.10.2019, jossa hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 8252/2017) mukaista arviointimenettelyä. Lausunto huomioidaan hankkeen suunnittelussa.

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunnon johdosta viestintäyhteyksiin kohdistuvien vaikutusten selvittämiseksi alueella tullaan toteuttamaan signaalien nykytilamittaukset ennen tuulivoimapuiston rakentamista ja mahdollisten vaikutusten vertailumittaukset puiston rakentamisen jälkeen. Hankevastaava tiedottaa tuulivoimahankkeesta.

Väylän lausunnon johdosta täydennetään tuulivoima-alueen määräystä seuraavasti: Tuulivoimaloiden runkoa ei saa sijoittaa ratalinjan suojavyöhykkeelle.

Viestintäviraston lausunnon johdosta kaavaselostukseen täydennetään tiedot lähimmistä radio- ja TV-mastoista.

Mielipiteiden johdosta täydennetään kaavaselostukseen terveysvaikutusten arviointia aiemmin julkaistuilla tutkimuksilla tuulivoiman terveysvaikutuksista.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin lausunnon johdosta Niinijärven luo-2 määräystä täydennetään seuraavasti: "Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kohteen olosuhteiden säilyttäminen ja luontoarvojen turvaaminen."

Kaavoituksen alkuvaiheessa on tehty seuraavat selvitykset ja mallinnukset: Näkyvyysanalyysi, maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, havainnekuvat, melu- ja väikeselvitykset, kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, kevät- ja syysmuuton seuranta, lepakkoselvitys, liito-oravaselvitys, metsäkanalintuselvitys, pesimälintuselvitys, arkeologinen selvitys. Lisäksi on tehty Natura-tarveharkinta hankkeen vaikutuksista Pernajanlahtien ja Pernajan saariston merensuojelualueeseen (SCI/SPA).

Suunnittelun edetessä kesän ja syksyn 2019 aikana jatkettiin selvityksiä seuraavien selvitysten osalta ja raportoitiin kaavaehdotusvaiheeseen: Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen päivitys, muuttolintujen törmäysmallinnus, pesimälinnustoselvityksen päivitys ja merikotka- ja sääksiseuranta. Edellisten lisäksi on tehty Natura-tarveharkinnan päivitys.

Ehdotusvaihe

Yleiskaavasunnitelmaa tarkistettiin luonnosvaiheessa saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta osayleiskaavaehdotukseksi, joka helmikuussa 2020 esitettiin lautakunnalle asetettavaksi julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta hylkäsi kaavaehdotuksen julkisesti nähtäville asettamisen kokouksessaan 27.2.2020 § 26. Kaupunginhallitus päätti kuitenkin sen jälkeen palauttaa asian uudelleentalmisteluun kokouksessaan 23.3.2020 § 67. Alla on kerrottu tarkemmin kaavaehdotuksen valmisteluun palauttamisen jälkeen tehdyistä toimenpiteistä ja muutoksista.

Kaavaehdotuksen (2) valmistelua jatkettiin sen jälkeen seuraavasti

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (OAS) täydennettiin Uusimaa- maakuntakaavan tilanne.

Kaavakarttaa päivitetty seuraavasti:

Voimalamäärä vähennettiin kahdeksasta viiteen: Voimaloiden T1, T2 ja T6 tuulivoima-alueiden (tv-1) rajauksia tarkistettiin. Voimalan T4 ohjeellista sijaintia muutettiin. Voimalamäärän vähenemisen myötä uudet tai merkittävästi parannettavat tielinjaukset ja maakaapelit vähenivät. Voimalamäärän vähentämisellä on haluttu vähentää hankkeen vaikutuksiin liittyviä huolia. Voimalamäärän vähentäminen pienentää hankkeen mahdollisia haitallisia maisema- ja meluvaikutuksia mahdollisimman paljon ilman, että hanke pienenee kannattamattomaksi.

Kaavamääräyksiä päivitettiin seuraavasti:

Tuulivoimalan enimmäiskokonaiskorkeus: "Tuulivoimalan kokonaiskorkeus merenpinnasta ei saa ylittää tasoa +340 metriä (mpy)." päivitettiin "Tuulivoimalan kokonaiskorkeus ei saa ylittää 280 metriä maanpinnasta."

Rakennusluvan edellytyksenä melu- ja varjostus selvitykset: "Tuulivoimalan rakennuslupahakemusten liitteenä tulee olla melu- ja varjostus selvitykset

valitulla voimalatyypillä.” päivitettiin ”Ennen rakennusluvan myöntämistä tulee varmistaa, etteivät voimalat aiheuta Valtioneuvoston asetuksen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvojen (1107/2015) ja asumisterveysasetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajojen sisätiloissa ylittävää melua.”. Perustelu: Termi valittu voimalatyypiksi on joissain oikeuskäsittelyissä osoittautunut ristiriitaiseksi termiksi.

Rakennusluvan ehtona lentoestelupa: ”Ennen kunkin tuulivoimalan rakentamista on haettava ilmailulain (864/2014) 158 § mukainen lentoestelupa Liikenteen turvallisuusvirastolta Traficomilta.” päivitettiin ” Ennen tuulivoimalan rakennusluvan myöntämistä on pyydettävä ilmailuviranomaiselta (Finntraffic Lennonvarmistus) lentoestelausunto. Mikäli lentoestelupa edellytetään, tulee tuulivoimalalle hakea ilmailulain (864/2014) 158 § mukainen lentoestelupa liikenne- ja viestintäviranomaiselta.”. Perustelu: Lentoesteluvat todennäköisesti edellytetään, mutta ne haetaan, mikäli ilmailuviranomaisen (ANS) lausunnossa edellytetään.

Melun ohjearvojen huomioiminen uudisrakentamisessa: ”Uusia asuin- ja loma-asuinrakennuksia tai muuta melusta häiriintyvää toimintaa ei saa sijoittaa alueille, joille voi aiheutua valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) ulkomelutason ohjearvojen keskiäänitasojen ylittävää melua (asuntoalueilla päiväaikaan 45 dB ja yöaikaan 40 dB, loma-asuntoalueilla päiväaikaan 45 dB ja yöaikaan 40 dB).” päivitettiin ”Tällä osayleiskaavalla ei määrätä kiinteistökohtaisia rakennusoikeuksia. Mikäli alueella olevien tilojen osalta voidaan osoittaa, että rakennusoikeutta on jäljellä, voidaan ne toteuttaa poikkeamislupamenettelyllä, elleivät valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvot ja asumisterveysasetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajat sisätiloissa ylity.”. Perustelu: Hallinto-oikeuden päätöksellä 20.7.2017 (3595/2017) on kumottu tuulivoimaosayleiskaavaa koskeva kaavamääräys ”Uusia asuin- ja lomarakennuksia tai muita melusta häiriintyviä toimintoja ei saa sijoittaa alueelle, jolla ympäristöministeriön melun suunnitteluohjearvoissa 4/2012 määritellyt melutasot voivat ylittyä.”.

Kaavaselostusta on täydennetty seuraavasti:

Tuulivoimaloiden jäätymisriskiin varautumisesta riskiarvioon perustuvilla menetelmillä täydennettiin kaavaselostukseen. Kaavaselostukseen täydennettiin Uusimaa-maakuntakaavan tilanne, kerrottiin Valtioneuvoston kanslian 22.6.2020 julkaisun ”Infraääni ei selitä tuulivoimaan liitettyä oireilua” sekä kevään 2020 petolintuseurannan tuloksista.

Kaavan selvityksiä täydennetty seuraavasti:

Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys vaikutusten arviointineen ml. kartanoalueet päivitettiin vastaamaan pienentyntä hankekokoja. Tuulivoimaloiden lukumäärän väheneminen vähentää myös maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia.

Melu- ja välkeselvitys päivitettiin vastaamaan pienentyntä hankekokoja sekä lentoestevalot huomioitiin vaikutusten arvioinnissa. Ulkomelun ohjearvot, pienitaajuisen melun toimenpiderajat sisätiloissa ja välkkeen suositukset eivät selvityksen mukaan ylity asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Loviisan kaupunki järjesti iltakoulun 30.9.2020 ja yleisötilaisuuden 14.10.2020 Tetomin tuulivoimaosayleiskaavasta sekä tuulivoiman melun vaikutuksista ja infraäänitutkimuksesta (Maijala P. ym. (2020 b) Infraääni ei selitä tuulivoimaan liitettyä oireilua), jota esitteli ja

esitettyihin kysymyksiin vastasi hankkeen vastuullinen vetäjä. Kaavaselostusta täydennettiin tutkimuksen tuloksilla.

Kaavan vaikutusarvioita täydennettiin:

Kaavaselostukseen täydennettiin yhteenveto kaavan vaikutuksista.

Kaavaehdotuksen pääasiallinen sisältö:

Kaava-alue koostuu kahdesta aluevarausmerkinnästä. Maa- ja metsätalousvaltaisesta alueesta M-4 ja vesialuemerkinnästä W-1. Alue on täten nykyiseen tapaan maa- ja metsätalouteen varattua aluetta, mutta maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista ei sallita 200 metrin säteellä tuulivoimalasta. Kaavakartalle tuulivoimala-alueet on merkitty pistekatkoviivalla ja kohdemerkinnällä (tv-1). Tuulivoimalan sijainti on merkitty alueen sisäpuolelle ohjeellisella ympyräkatkoviivamerkinnällä. Tuulivoima-ala-alueita on kaavassa yhteensä kuusi kappaletta. Tuulivoimalan kokonaiskorkeus ei kaavamääräyksen mukaan saa ylittää 280 metriä maanpinnasta ja tuulivoimalan kaikkien rakenteiden tulee sijoittua pistekatkoviivalla rajatun alueen sisäpuolelle. Tuulivoimatuotantoalueen tarvitsema sähköasema ja alueen toteuttamisen ja huollon edellyttämä tieverkko on merkitty kaavakarttaan ohjeellisella viivamerkinnällä. Tuulivoimalat on sijoitettu mahdollisimman kauas asutuksesta, sillä lähin asutus sijoittuu noin 1,5 kilometrin etäisyydelle pohjoisen suunnassa.

Kaava-alueen kohdalla maakuntakaavassa sijaitsee pääradan ohjeellinen ratamerkintä, joten asia pitää käsitellä myös yleiskaavassa. Pääradalle varattu ratavarausalue on yleiskaavassa merkitty kaava-alueen pohjoisosaan pistekatkoviivamerkinnällä. Maakuntakaavassa oleva maakunnallisesti merkittävä viheryhteystarve on merkitty yleiskaavassa kaksoisnuolimerkinnällä alueen itäosaan. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityiset alueet on kaavakartassa huomioitu luo-merkinnöillä ja niihin liittyvillä määräyksillä.

Kaavakartan merkintöjä koskevissa määräyksissä ja yleismääräyksissä on määrätty tarkemmin suunnittelu- ja rakennuslupamenettelyyn liittyvistä asioista sekä alueen käyttämisestä ja lopulta myös purkamisen jälkeisestä ennallistamisesta.

Kaavaehdotus julkisesti nähtäville

Kaavaehdotusvaiheessa kaava-aineisto asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen mukaisesti julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi. Nähtävillä olon aikana kuntalaisen tai kaavan osallisen on mahdollista jättää kaavaehdotuksesta kirjallinen muistutus. Viranomaisilta pyydetään maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti kaavaehdotuksesta lausunnot.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen

Kaavaehdotuksesta saatavaa palautetta arvioidaan lakisäätöisessä viranomaisneuvottelussa ja kaupungin sisäisessä yleiskaavoituksen ohjausryhmässä. Kaavaehdotuksesta jätettyihin muistutuksiin ja lausuntoihin laaditaan kirjalliset perustellut vastaukset, jotka käsitellään Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnassa ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä. Kaavan hyväksymisedellytyksiä käsitellään ensivaiheessa Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnassa ja sen jälkeen

kaupunginhallituksessa. Yleiskaavan hyväksymisestä päättää lopulta kaupunginvaltuusto.

Liite 75

Kaavaehdotus merkintöineen ja määräyksineen,
kaavaselostus liitteineen

Esittelijä	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Sari Paljakka
Ehdotus	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta päättää asettaa kaavaehdotuksen, Tetomin tuulivoimaosayleiskaava, kaupunginosa 30, Pernaja, vähintään 30 päivän ajaksi julkisesti nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot.
Käsittely	Rambollin konsultit Jari Hosiokangas ja Pirjo Pellikka kertoivat ja vastasivat kysymyksiin kaavaan viime käsittelyn jälkeen tehdyistä muutoksista. Konsultit poistuivat ennen varsinaisen käsittelyn aloittamista.
Käsittely	Jäsen Hyvönen esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi seuraavilla perusteluilla: melumallinnus on tehtävä uusiksi, puolustusvoimilta on pyydettävä lausunto sekä ympäristövaikutusten arviointi pitää suorittaa.
Äänestys	Pohjaehdotus JAA sai viisi (5) ääntä (Fellman, Peräkylä, Lohenoja, Holmström, Wide). Jäsen Hyvösen vastaehdotus EI (asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi) sai neljä (4) ääntä (Karlsson, Hyvönen, Arlin, Hento).
Päätös	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta päätti asettaa kaavaehdotuksen, Tetomin tuulivoimaosayleiskaava, kaupunginosa 30, Pernaja, vähintään 45 päivän ajaksi julkisesti nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot. Jäsen Hyvönen jätti eriävän mielipiteen (liite 75-03).

Tauko klo 19.41–19.43

EKIL 26.10.2023 § 153

Valmistelija kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö Marko Luukkonen, puh. 0440 555 403

Tetomin tuulivoimayleiskaavoitus on päätetty laittaa vireille teknisen lautakunnan päätöksellä 26.8.2014 § 114. Ilmatar Windpower Oyj on 9.9.2014 laatinut kaavoitusta koskevan sopimuksen yleiskaavan laatimiseksi. Kyseessä on ollut hankekaava, jossa hankeyhtiön kustantamien selvitysten ja suunnittelun pohjalta on selvitetty alueen kaavoituksellisia edellytyksiä tuulivoimapuistolle. Toteutuessaan kaava toimisi maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisesti rakennusluvan perusteena. Hankeyhtiönä Tetomin alueella on toiminut Ilmatar Loviisa Oy.

Ilmatar Energy Oy:ltä on saapunut sähköpostitse 23.10.2023 päivätty pyyntö Tetomin tuulivoimayleiskaavoitusta koskevan kaavoitusmenettelyn keskeyttämisestä. Ilmoitus on osoitettu elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnalle ja kaupunginvaltuustolle sekä

kaupunkisuunnitteluosaston päällikölle. Tuulivoimapuiston kehittämistä koskevan hankkeen keskeyttämiss päätöksen taustalla on hankeyhtiön ja alueen maanomistajan välisen maanvuokrasopimuksen päätyminen. Maanomistaja on käyttänyt osapuolten väliseen maanvuokrasopimukseen kirjattua sopimuksen irtisanomismahdollisuutta. Ilmattaren kirjeessä todetaan: ”Koska Ilmatar ei päässyt sopimukseen alueen maanvuokraamisen jatkamisesta ja siten tuulivoimahankkeen toteuttamisesta, vireillä olevan kaavoitusmenettelyn viemiselle hyväksymiskäsittelyyn ei ole enää perusteita.”

Tetomin tuulivoimaosayleiskaavaehdotus on parhaillaan elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätöksen nojalla julkisesti nähtävillä 20.10.–5.12.2023 ja lausuntokierroksella. Kaavaehdotusta koskeva yleisötilaisuus on ollut määrä pitää Koskenkylän koululla 14.11.2023. Hankeyhtiön vetäytyttyä hankkeesta on myös kaavaprosessi syytä keskeyttää, ja kaupungin tulee päättää Tetomin tuulivoimayleiskaavoituksen lopettamisesta. Yleiskaavoitusprosessi voidaan keskeyttää lautakunnan päätöksellä. Keskeyttämiss päätöksen myötä kaavaehdotuksen julkinen nähtävillä olo keskeytyy. Asiasta on tämän jälkeen syytä informoida lausuntopyynnön saaneita. Loviisassa yleiskaavoituksen vireille tulosta ja hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto, joten kaavoituksen lopettamisesta päättää kaupunginvaltuusto. Kaupunginvaltuuston yleiskaavoituksen lopettamista koskevan päätöksen jälkeen kuulutetaan kaavoitus päättyneeksi.

Liite 89

Ilmatar Energy Oy:n pyyntö kaavoitusmenettelyn keskeyttämisestä

Esittelijä	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Sari Paljakka
Ehdotus	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta päättää keskeyttää Tuulivoimaosayleiskaava, kaupunginosa 30, Tetom -yleiskaavan laatimisen ja päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle kaavoituksen lopettamista.
Päätös	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta päätti keskeyttää Tuulivoimaosayleiskaava, kaupunginosa 30, Tetom -yleiskaavan laatimisen ja päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle kaavoituksen lopettamista.

- - -

KH 27.11.2023 § 324

Liite nro 6.

Ilmatar Energy Oy:n pyyntö kaavoitusmenettelyn keskeyttämisestä

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Jan D. Oker-Blom
Ehdotus	Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle kaavoituksen lopettamista.
Päätös	Päätös ehdotuksen mukainen.

KV 13.12.2023 § 123
862/10.02.02/2023

Liite nro 2.

Ilmatar Energy Oy:n pyyntö kaavoitusmenettelyn keskeyttämisestä

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että tuulivoimaosayleiskaavoitus lopetetaan.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukainen.